

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ալբերտ Խառատյան – Դավանական ներհակությունները Կոստանդնուպոլսի հայ համայնքում (XVIII դ. I տասնամյակ).....	12
Արարատ Հակոբյան – Պետականության վերականգնման գաղափարը հայ աշխարհիկ ու հոգևոր շրջանակներում Արևելյան Հայաստանը Ռուսաստանին միանալու փուլում.....	30
Վարդան Ալեքսանյան – Հայոց կաթողիկոսական աթոռն Ադթամարում (X դարի երկրորդ քառորդ).....	42
Վահե Աղասարյան – Հայ-սիրիական հարաբերությունների զարգացման գործընթացը 1991 թ. առ այսօր.....	62
Ռոբերտ Ղևոնդյան – Հարավային Կովկասի անվտանգային համակարգի վերափոխումը և դրա ազդեցությունը գլոբալ քաղաքական գործընթացների վրա.....	75
Սիլվարթ Մալխասեան – Հայրենիքի տուրքը եւ կիրարկումը 1918-1923-ին Կ. Պոլսյ մէջ.....	84
Շահեն Հարությունյան – Այլախոհական շարժումների ուժգնացման երկրորդ շրջանը Խորհրդային Հայաստանում (1968-1978 թթ.).....	95

ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Քնարիկ Սարգսյան – Կատարի դերի կերպափոխումները ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության մեջ (1970-1990-ական թթ.).....	106
Հայկ Սողոմոնյան – Իրանի քաղաքական-տնտեսական իրավիճակը բրիտանա-խորհրդային ռազմակալման շրջանում.....	119

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Սվետլանա Արզումանյան – Գեղագիտական ճաշակ. հարցի պատմության շուրջ.....	127
Աստղիկ Խուրշուդյան – Իրավական պետության կայացման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում.....	142

ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

Լալիկ Խաչատրյան – Հինհայերենյան վերլուծական հարադրությունների փոխակերպումը համադրական բարդությունների գոյական + բայ > ածական կաղապարով (տարժամանակյա հայեցակետ).....	150
Պետրոս Դեմիրճյան – Եղիա Տեմիրճիպաշյանը՝ հրապարակագիր.....	165

Հռիփսիմե Զաքարյան – «Միջտեքստայնություն» հասկացության բնորոշման հիմնախնդիրներն ու տիպաբանական առանձնահատկությունները.....	182
--	-----

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Անահիտ Բեքարյան – Կանադահայ բեմի ստեղծագործական ուժերը. Անահիտ Գույումճյան (1938-2020).....	197
Սաթենիկ Մելիքյան – Երվանդ Օտյանի «Ընկ. Բ. Փանջունի» երգիծավեպի նկարագրողումների շուրջ.....	208
Նարե Նադարյան – Խաչատուր Իսկանդարյանի «Պարողներ» քանդակաշարը.....	218
Արմինե Պետրոսյան – Երևանի զբոսայգիները՝ որպես ճարտարապետական լանդշաֆտի դիզայնի մաս.....	226

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմեն Պետրոսյան – Խուռաուրարտական Թեշուր/Թեյշեբայի և հունական Թեսևսի հայկական ծագումը.....	239
Ջորջ Ա. Սաիդ Զամիր – Մալթայի կղզիների ճամփեզրերի եկեղեցիները (մարդաբանական հետազոտություն).....	260
Ինեսա Կարապետյան, Արմինե Գաբրիելյան – Արմավիր մայրաքաղաքի դամբարանադաշտի կարասային թաղումների տեղադրության և ժամանակագրության սահմանները.....	280
Հռիփսիմե Ասատրյան – Ժողովրդական խաղի կանոնների արդի դրսևորումները.....	298
Նորա Ենգիբարյան – Լճաշենի երկաթեղարյան դամբարանները.....	313
Ռաֆիկ Գաբրիելյան – Արագածի Տիրինկատար հուշարձանի ազգագրական առանձնահատկությունները.....	323

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Լուսինե Սահակյան – Ուսուցման հոգեբանությունը՝ որպես մանկավարժական գործունեության արդյունավետ իրականացման հիմք.....	339
---	-----

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Անահիտ Բեքարյան – Ազատության մարտիկի՝ Ջորջ Գորդոն Բայրոնի հիշատակին (մահվան 200-ամյակի առթիվ).....	350
---	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ստեփան Ղարիբջանյան – Գուրգեն Քոչարյան.....	364
---	-----

ԳԻՏԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒ

Արմեն Կարապետյան – Հոգևոր լույսի խորհուրդը.....	367
Վարդիթեր Մադաթյան – Խաչիկ Սամուելյան. բազմավաստակ գիտնականը.....	370
Անահիտ Խեչոյան, Գևորգ Գյուլումյան – «Ոռոգման համակարգերը Հայկական լեռնաշխարհում» գիտաժողովը.....	379

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ալբերտ Խառատյան – 1001 եկեղեցիների քաղաքը պատմության հոլովոյթում.....	385
Հասմիկ Աբրահամյան – Միհրան Գալստյան, Աշխատանքային միգրացիան և սոցիալ-մշակութային գործընթացները Հայաստանում.....	391
Կամո Ալեքսանյան – Ակսել Պուրոսյան, Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն.....	397

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Տորք Դալայան – Վերժինե Սվազյան. անխոնջ բանահավաք-բանագետը (ծննդյան 90-ամյակի առթիվ).....	400
Անժելա Ամիրխանյան – Դերենիկ Վարդումյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ).....	406
Անուշավան Զաքարյան – Սերգեյ Գորոդեցկի. անմնացորդ նվիրում.....	410

ԽՈՍՔ ՀԻՇԱՏԱԿԻ

Նիկոլայ Հովհաննիսյան. Ականավոր գիտնականը և հասարակական գործիչը.....	413
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Альберт Харатян – Религиозные разногласия в константинопольской армянской общине (первое десятилетие XVIII в.).....	12
Арарат Акопян – Идея восстановления государственности в армянских светских и духовных кругах в период присоединения Восточной Армении к России.....	30
Вардан Алексанян – Армянский католикосский престол в Ахтамаре (II четверть X века).....	42
Ваге Агасарян – Процесс развития армяно-сирийских отношений с 1991 года по настоящее время.....	62
Роберт Гевондян – Изменение системы безопасности Южного Кавказа и ее влияние на глобальные политические процессы.....	75
Силварт Малхасян – Налог родине и его взимание в 1918-1923 гг. в Константинополе.....	84
Шаген Арутюнян – Второй этап усиления советско-армянских диссидентских движений (1968-1978 гг.).....	95

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

Кнарик Саргсян – Трансформации роли Катара во внешней политике США (1970-1990-ые гг.).....	106
Айк Согомонян – Политическое и экономическое положение Ирана в период англо-советской военной оккупации.....	119

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Светлана Арзуманян – Эстетический вкус: к истории вопроса.....	127
Астхик Хуршудян – Проблемы становления правового государства в Республике Армения.....	142

ФИЛОЛОГИЯ

Лалик Хачатрян – Трансформация аналитических конструкций в синтетические по модели <i>существительное + глагол > прилагательное</i> в древнеармянском языке (диахронический аспект).....	150
Петрос Демирчян – Егия Темирчипашян – публицист.....	165
Рипсима Закарян – Проблемы характеристики понятия «интертекстуальность» и типологические особенности.....	182

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Анаит Бекарян – Творческие силы канадской армянской сцены: Анаит Гуюмджян (1938-2020).....	197
Сатеник Меликян – Об иллюстрациях к сатирическому роману Ерванда Отяна «Тов. Б. Панджуни».....	208
Наре Надарян – Серия скульптур Хачатура Искандаряна «Танцоры».....	218
Армине Петросян – Парки Еревана как часть архитектурно-ландшафтного дизайна.....	226

АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ

Армен Петросян – Армянское происхождение хурро-урартского Тешуба/Тейшебы и греческого Тесея.....	239
Георг А. Саид-Заммит – Придорожные церкви Мальтийских островов (антропологическое исследование).....	260
Карапетян Инеса, Габриэлян Армине – Границы расположения и хронологические рамки кувшинных погребений могильника столицы Армавир.....	280
Рипсима Асатрян – Современные проявления правил народной игры....	298
Нора Енгибарян – Лчашенские погребения железного века.....	313
Рафик Габриелян – Этнографические особенности памятника Тирин-катар в Арагаце.....	323

ПЕДАГОГИКА

Лусине Саакян – Психология обучения как основа эффективного осуществления педагогической деятельности.....	339
---	-----

ПАМЯТНЫЕ ДАТЫ

Анаит Бекарян – Памяти борца за свободу – Джорджа Гордона Байрона (к 200-летию со дня смерти).....	350
---	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Степан Гарибджанян – Гурген Кочарян.....	364
---	-----

НАУЧНАЯ ХРОНИКА

Армен Карапетян – Символ духовного света.....	367
Вардигер Мадатян – Хачик Самуэлян – заслуженный учёный.....	370
Анаит Хечоян, Геворг Гюлумян – Научная конференция «Оросительные системы на Армянском нагорье».....	379

РЕЦЕНЗИИ

Альберт Харатян – Город 1001 церкви в эволюции истории.....	385
Асмик Абрамян – <i>Мигран Галстян</i> , Трудовая миграция и социально-культурные процессы в Армении.....	391
Камо Алексанян – <i>Аксель Потосян</i> , Экономическая и социальная география Республики Армения.....	397

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Торк Далалян – Вержине Свазлян: неутомимый фольклорист-народовед (к 90-летию со дня рождения).....	400
Анжела Амирханян – Дереник Вардумян (к 100-летию со дня рождения)....	406
Анушаван Закарян – Сергей Городецкий: безграничная преданность Армении.....	410

СЛОВО ПАМЯТИ

Николай Оганесян. Выдающийся учёный и общественный деятель.....	413
---	-----

CONTENT

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

Albert Kharatyan – Religious Disputes in the Constantinople Armenian Community (First Decade of the 18 th Century).....	12
Ararat Hakobyan – The Idea of Restoring State in Armenian Secular and Spiritual Circles during the Accession of Eastern Armenia to Russia.....	30
Vardan Alexanyan – The Throne of Armenian Catholicoses in Aghtamar (The Second Quarter of the 10th Century).....	42
Vahe Aghasaryan – The Process of Development of Armenian-Syrian Relations from 1991 to the Present Day.....	62
Robert Ghevondyan – The Change of the South Caucasus Regional Security System and its Impact on the Global Political Processes.....	75
Silvart Malhasyan – Tax to the Motherland and its Usage in 1918-1923 at Constantinople.....	84
Shahen Harutyunyan – The Second Round of the Soviet Armenian Dissident Movements' Strengthening (1968-1978).....	95

ORIENTAL STUDIES

Knarik Sargsyan – Transformations of the Role of Qatar in Foreign Policy of the USA (1970s-1990s).....	106
Hayk Soghomonyan – Iran's Political and Economic Situation during the British-Soviet Military Occupation	119

PHILOSOPHY AND LAW

Svetlana Arzumanyan – Aesthetic Taste: on the History of the Issue.....	127
Astghik Khurshudyan – Problems of the Establishment of the Jural State in the Republic of Armenia.....	142

PHILOLOGY

Lalik Khachatryan – Transformation of Analytical Constructions into Synthetic Ones, According to the Noun + Verb > Adjective Model in the Ancient Armenian Language (Diachronic Aspect).....	150
Petros Demirchyan – Yeghia Temirchypashyan: Publication Writer.....	165
Hripsime Zakaryan – The Main Problems and Typical Characteristics of the Concept of "Intertextivity".....	182

CULTURE AND ART HISTORY

Anahit Bekaryan – Creative Potential of the Armenian Stage in Canada: Anahit Guyumjian (1938-2020).....	197
Satenik Melikyan – About Illustrations to Yervand Otyan's Satirical Novel "Comrade B. Panjuni".....	208
Nare Nadaryan – Khachatur Iskandaryan's "The Dancers" Sculptural Series.	218
Armine Petrosyan – Parks of Yerevan as Part of Architectural and Landscape Design.....	226

ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

Armen Petrosyan – The Armenian Origin of the Hurro-Urartian Teššub/Teišeba and Greek Theseus.....	239
George A. Said-Zammit – The Vernacular Wayside Churches of the Maltese Islands (an Anthropological Research).....	260
Karapetyan Inesa, Gabrielyan Armine – The Distribution Boundaries and Chronological Frames of the Jar Burials of the Necropolis at the Capital City Armavir.....	280
Hripsime Asatryan – Modern Manifestations of the Rules of the Folk Game.....	298
Nora Yengibaryan – The Iron Age Tombs of Lchashen.....	313
Rafik Gabrielyan – The Ethnographic Features of the Site Tirinkatar on Aragats.....	323

PEDAGOGY

Lusine Sahakyan – Psychology of Learning as a Basis for Effective Implementation of Pedagogical Activity.....	339
--	-----

MEMORIAL DATES

Anahit Bekaryan – In Commemoration of the Champion for Freedom George Gordon Byron (On the 200th Anniversary of the Poet's Death)....	350
--	-----

PUBLICATIONS

Stepan Gharibjanyan – Gurgen Kocharyan.....	364
--	-----

SCIENTIFIC CHRONICLE

Armen Karapetyan – The Sign of Spiritual Power.....	367
Varditer Madatyan – Khachik Samuelyan: Honored Scientist.....	370

Anahit Khechoyan, Gevorg Gyulumyan – The Conference "Irrigation Systems in the Armenian Highland".....	379
---	-----

LITERARY REVIEWS

Albert Kharatyan – The City of 1001 Churches through the History.....	385
Hasmik Abrahamyan – <i>Galstyan Mihran</i> , Labor Migration and Socio-Cultural Transformations in Armenia.....	391
Kamo Aleksanyan – <i>Aksel Potosyan</i> , Economic and Social Geography of the Republic of Armenia.....	397

OUR JUBILEES

Tork Dalalyan – Verzhine Svazlyan: Tireless Folklorist-Ethnographer.....	400
Anzhela Amirkhanyan – Derenik Vardumyan (In Commemoration of the 100th Anniversary).....	406
Anushavan Zakaryan – Sergey Gorodetsky: Unfailing Devotion to Armenia.	410

A WORD OF MEMORY

Nikolay Hovhannisyan – Eminent Scientist and Public Figure.....	413
--	-----